

ROSA ENSEMBLE

SPEL
ZONDER
GRENZEN
2017-2020

Rosa Ensemble, 20 jaar in 2017

1. Uitgangspunt en doelstelling

Op basis van de statuten heeft de Stichting Rosa Ensemble sinds zijn oprichting als doel om producties met een multidisciplinair karakter te initiëren en/of uit te voeren.

Maar in de praktijk is het doel meer dan multidisciplinair: het is transdisciplinair en transmediaal.

Rosa is van nature grenzeloos. En in onze maatschappij en dagelijkse leefwereld zijn grenzen een actueel onderwerp dan ooit. Tastbare en fysieke grenzen - staatkundig en geografisch - die scheidingen aanbrengen tussen grondgebieden en volkeren. Maar ook grenzen in meer overdrachtelijke zin: grenzen als meetlint voor persoonlijke ruimte en als maatbeker voor wat toelaatbaar of wenselijk is vanuit ethisch of esthetisch perspectief.

Het Rosa Ensemble is in tijden waarin grenzen als thema centraal staan in de wereld nog steeds bezig om het opheffen en het weglaten van grenzen tussen de kunstdisciplines te verheffen tot kunst.

En gaat daarin steeds een stapje verder... Pionierend, verbindend en vernieuwend.

Daarom is Rosa, meer dan ooit, een collectief van makers geworden dat steeds nauwer samenwerkt in krimi's, symfonieën en prikkelende eenakters.

Terugblik en evaluatie

In de afgelopen jaren heeft Rosa zijn 'transmediaal suprematisme' (zie ook het volgende hoofdstuk) verder doorontwikkeld. Het werken met kunstenaars en groepen uit andere disciplines dan de muziek, is steeds meer dan een optelsom van vaardigheden en talenten geworden. Er ontstaan nieuwe producties, waarbij disciplines versmelten en een nieuw 'Gesamtkunstwerk' ontstaat.

Qua muzikaal jargon beweegt Rosa zich in het schemergebied tussen de popmuziek en hedendaagse muziek. Rosa realiseert zich dat het daardoor ook niet een eenduidig publiek aanspreekt. Daarom is – met het oog op dit marketingvraagstuk - een artistieke tweedeling in de producties aangebracht:

- Prêt-à-porter: compacte, laagdrempelige producties voor festivals met een bredere programmering; gericht op het bereiken van nieuw (jong) publiek. Deze producties zijn bij uitstek geschikt voor o.a. Uitmarkten en –feesten, culturele zondagen en voor alternatieve speelplekken als cafés, galleries, parkeergarages en trappenhuizen. Voorbeelden: [Landschap der Nederlandse Volksmuziek \(deel 2\)](#) en [Peloton](#).
- Haute couture: producties voor zalen en festivals voor vernieuwend en hedendaags muziektheater; publieksgroep van kenners en liefhebbers. Voorbeelden: [Soselo in Siberia](#) en [Crave](#).

2017-2020 en verder...

- Artistiek gezien blijft Rosa zijn ingeslagen weg volgen: het maken van transmediaal muziektheater, zwevend tussen **hedendaags en pop** (zie bijvoorbeeld [Order of frozen meat](#) en [Rosa Hits Back](#)). Met het oog op publieksbereik en speelplekken komen producties in twee smaken: 'haute couture' en 'prêt-à-porter'.
- Daarnaast wordt een artistiek team gevormd – dit kan van wisselende samenstelling zijn -, waarbij de artistiek leider meer coördineert en regisseert, dan uitvoert. Dit om een volgende stap te zetten in het credo van collectief kunstenaarschap en de betrokkenheid van de makers bij de producties nog verder te vergroten. De achtergrond van de makers is divers, zowel qua opleiding, als qua ervaring en interesse en ambitie. Hiermee is ruime artistieke bagage voorhanden om Rosa's transmediaal suprematisme te realiseren.

ARTISTIEKE VISIE

2. Artistieke visie en projecten

Daniel Cross:

"Ik heb met Rosa in 2007 de eerste stappen gezet naar wat ik 'Transmediaal Suprematisme' noem. Dit is een manier van werken waarin ik een weefwerk van disciplines nastreef. Eigenlijk ben ik op zoek naar een manier van werken die interdisciplinair is, maar de disciplines ook overstijgt. Maar die ook de media in het algemeen en de techniek overstijgt. De Anticantate uit 2009 was de eerste grote voorstelling die we vanuit dat principe maakten. In Room Black (2012) en Soselo in Siberia (2014) heb ik het verder uitgewerkt. Akasha (2016) is de vierde en grootste voorstelling en inhoudelijk de grote zus van de Anticantate. Voor de musici een grote stap verder dan de vorige voorstellingen. In vorige voorstellingen waren we gekluisterd aan onze instrumenten, met stapels snoeren en versterkers, monitoren en lessenaars op het podium. Al langere tijd speelt Rosa met de wens om muziektheater te maken waarbij de mogelijkheden van techniek ten volste worden benut, maar de zwaarte van de kabels wordt omzeild. We willen juist met behulp van de techniek een zekere gewichtsloosheid nastreven. En daar is het me om te doen. Zo kunnen opereren dat de technologische middelen ons niet weerhouden om op een heel directe manier te kunnen communiceren met ons publiek: wezenlijk contact aan te gaan. Bij Akasha zijn we helemaal mobiel en zelfs draadloos. Geen enkel snoer is zichtbaar, de vloer een dansvloer. Deze stap is groot voor de musici. Ze worden niet alleen aangesproken als musici, maar als performers. Muziek moet uit het hoofd worden geleerd. Een hele choreografie moet ingestudeerd worden, terwijl er gemusiceerd wordt. We zijn op weg naar ons Transmediaal Suprematistisch ideaal."

In Hard//hoofd, online tijdschrift voor kunst en journalistiek, zei Cross op de vraag:

Wat is dat dan, ultiem muziektheater?

'Dat is een piramide op zijn kop... Stel je voor; het zwarte vierkant van Malewich, zijn suprematistische hoogtepunt. Het schilderij heeft geen onderwerp, maar is het onderwerp. Ook is het volkomen 'democratisch', geen enkel aspect van het schilderij overheerst. De gewichtloosheid die het teweeg brengt, staat voor de harmonie waar Malewich naar zocht. Maar wat bijna niemand weet is dat dat zwarte vierkant in werkelijkheid de bovenkant is van een op zijn punt gekeerde piramide, in balans gehouden door de vier hoeken: de grootheden beeld, geluid, tekst en beweging, de pijlers van het muziektheater...'

'En om zo'n democratische balans tussen die pijlers te bewerkstelligen moet je een vlechtwerk maken van de grootheden waar je mee werkt. Dus niet stukje tekst, liedje, filmpje, stukje tekst. Maar een nauwkeurig in elkaar gezet vlechtwerk van woorden, klanken en beelden. En zo vormt zich een audio/visueel tapijt. En als ie gaat vliegen is het project geslaagd en is er sprake van transmediaal suprematisme.'

(fragment uit beleidsplan 2013-2016, Back to Balance)

"Waar de constructivisten het urbane verbeelden; de stad, de industrie, daar zoek ik, in navolging van de suprematisten, het hogerop, in het vliegtuig, of beter, in de mogelijkheid om te vliegen, te zweven, in balans met zelfs de zwaartekracht. Zoek naar de gebeitelde snelheid, het verijdsde moment van ontploffing, de stilte in, letterlijk in, de knal."

En hoe pas ik het Transmediaal Suprematisme dan toe bij Rosa? Allereerst start Rosa in principe met een schone lei. Bij het eerste idee voor een project is er niets, geen tekst, geen script, geen muziek, niets. Vervolgens worden de juiste makers voor het project bij elkaar gezet. Dat zijn componisten, schrijvers en kunstenaars, kortom makers. Dit artistieke team buigt zich over de plannen. De ontwikkeling van het project, de compositie van beeld, geluid en betekenis, vindt in teamverband plaats. Er wordt niet gewacht op een voltooid scenario of compositie, ze ontstaan tegelijk, als in een dialoog, en zoveel mogelijk op de vloer. De makers zijn constant in discussie met elkaar en met andere uitvoerenden. Zodoende ontstaat dat transmediale vlechtwerk.”

Vernieuwing: de smaak van honing komt, wanneer men likt aan het woord...

Rosa werkt met de combinatie van elektronische en akoestisch instrumentarium. Juist het veld tussen een muziekensemble en een band is boeiend.

Cross: “We doen graag avontuurlijke dingen, nieuwe dingen. Om de zintuigen ten volle te prikkelen. Dat zit hem in het onverwachte. Een feest van herkenning is voorspelbaar waardoor je minder goed luistert. Je zet als het ware je fantasie uit... Wij willen de toehoorder uitnodigen om écht te luisteren. Op het puntje van je stoel. In Soselo werkten we wel met de popsong als fenomeen. Maar de liedjes waren allemaal op hun kop. Ook de Braziliaanse schrijver João Guimarães Rosa (1908-1967), onze naamgever, keerde zijn medium ondersteboven. Hij schreef vaak ongrammaticaal, ontwikkelde neologismen en gebruikte dialecten van analfabete boeren. Daardoor word je je als lezer genoodzaakt de taal, als een gedicht, nauwgezet in je op te nemen. Ga je veel bewuster lezen. Of zoals Rosa zei: 'De smaak van honing komt wanneer men likt aan het woord'.

Sinds haar oprichting in 1997, laat Rosa zich beïnvloeden door o.a. Discordia en (destijds) 't Barre Land. Theatergezelschappen die niet acteren, maar eerder een voorstel doen over hoe er geacteerd zou kunnen worden.

Zij streven een transparante speelstijl na.

Zo werkt Rosa ook. We zijn meer geïnteresseerd in de röntgenfoto dan de prachtig gelikte foto met alles er op en er aan. Bij Rosa zie je dat terug in de losse vorm van presenteren. En in de combinatie van lo-fi en hi-fi. De mooiste instrumenten worden bespeeld door de beste musici. Maar dit wordt wel gecombineerd met gekraak en gepiep, speelgoed-instrumenten en voorwerpen die niet als instrument ontworpen zijn. We zijn daarin wars van de klassieke muziektraditie.

Idiomatisch koppelen we graag Radiohead aan Xenakis aan Rameau.

Eefje de Visser in Soselo in Siberia (2014) Foto: Miodrag Pipercic

PROJECTEN

2017 - 2020

Werkwijze

In het nieuwe cultuurconvenant trekt Rosa alle registers open. De projecten worden binnen het collectief gemaakt, steeds geïnitieerd door een van de makers.

Vanaf de kick-off van een nieuwe productie - de allereerste brainstorm – zit iedereen aan tafel: van componist tot speler, van decorbouwer tot zakelijk leider en pr-medewerker. In plenaire sessies informeren de makers elkaar en de andere medewerkers over de vorderingen en ontstaan discussie, tegenspel en aanvullingen.

Ontwikkelingen in compositie, beeld, betekenis, PR e.d. lopen simultaan en beïnvloeden elkaar voortdurend.

In grote lijnen wordt hierbij de creatieve strategie van Walt Disney gevolgd. Als de hoofdlijnen van het artistieke plan van een nieuwe productie gereed zijn, wordt in een eerste creatieve brainstormsessie een nadere nuancering en uitwerking van het artistieke concept vormgegeven. Vervolgens wordt het plan uitgewerkt tot een praktisch en realistisch productie- en marketingniveau: met welke middelen en mensen gaan we dit maken en voor welke festivals, locaties en zalen? En ten slotte wordt het aldus ontstane eindproduct nog eens kritisch getoetst.

De rode lijn door de projecten is de poëzie van muziek, taal en beeld, het ondoorgroendelijke, het avontuurlijke, tegen de achtergrond van een steeds meer grenzeloze samenleving.

Bereik

De producties zijn grofweg verdeeld in twee smaken:

‘Prêt-à-porter’-producties, voor festivalcircuit, kleine zalen en alternatieve locaties. Beoogd publiek: nieuw, jong publiek, culturele alleseters die graag iets nieuws ontdekken.

- *De Deense Detective*, een live hoorspel in delen. Het speelt zich af tegen de broeierige achtergrond van corruptie in de wereld van muziekrechten en Eurovisie songfestival.
- *Waanzee* lijkt in alles op een reguliere popband: drums, toetsen, gitaar en bas. Een schaars geklede groepie. Lichteffecten... Maar het pakt heel anders en verrassend uit. Het publiek wordt meegenomen in een verhaal met zeer geringe context.
- *Tips en wenken voor wie zijn afdelingschef om opslag wil vragen*. Eenakter, vrij naar het verhaal van George Perec. Eventueel uit te voeren in combinatie met *Waanzee* onder de titel *Tweenakter*.

Haute Couture-producties (zalen, theaters en festivals voor hedendaags muziektheater, locatietheater). Beoogd publiek: kenners en liefhebbers van hedendaags muziektheater.

- *Roaratorio* (John Cage) is een handleiding hoe een boek vertaald kan worden naar een voorstelling. Cage gebruikte Finnegan's Wake van James Joyce. Diamanda Damm gooit haar eigen favoriete boek in de strijd.
- De locatievoorstelling *Wit* (in samenwerking met Schweigman&) is een ervaringsvoorstelling en prikkelt de zintuigen van de toeschouwer tot een maximum.
- *Izanagi* is een performance op basis van het Egidiuslied en de Japanse variant op Orpheus en Eurydice: Izanagi. Op een zeer eigentijdse wijze tracht de hoofdpersoon in contact te komen met zijn gestorven geliefde.
- Twee co-producties met Theater Utrecht. In onderling overleg nog nader in te vullen.

Educatie

- De *Symfonie der Ouderen* is een educatie/wijkproject in samenwerking met UCK en Operamakers. Wijze woorden van grootouders, maar ook van The Elders, o.a. Tutu, Carter en Annan vormen de rode draad in dit zinderende spel van wijsheid en waarheid.

Bijzonderheden

- Voor 2018 en 2020 staan co-producties met Theater Utrecht op de rol. Van deze producties is nog geen inhoudelijke beschrijving voor handen. Er moet immers in overleg zorgvuldig gezocht worden naar bestaande theaterwerken die aan zeggingskracht winnen door er een interactie met live muziek aan toe te voegen. Eerdere coproducties met Theater Utrecht zijn *Crave* van Sarah Kane (2014/2015) en *Musica Deuxième* van Duras (2016/2017).
- De samenwerking met UCK (educatie) is een jaarlijks terugkerend fenomeen. Het thema van de nieuwe productie wordt tegen het licht van de actualiteit gekozen. In dit plan is alleen de productie voor 2018 (*Symfonie der Ouderen*) daardoor inhoudelijk uitgewerkt.
- Omdat een belangrijk deel van de voorbereidingen voor Roaratorio al ver voor 2019 plaatsvindt, is ook van dit project een uitgebreide beschrijving opgenomen.

Schematisch overzicht voorstellingen 2017-2020

	projectnaam	in samenwerking met	totaal voorst.	totaal bezoekers
2017			44	5300
reprise	<i>Akasha</i>		4	
reprise	<i>Musica Deuxième</i>	Theater Utrecht	10	
educatie	<i>Symfonie der Ouderen</i>	UCK, Operamakers	2	
nieuw	<i>De Deense Detective</i>		28	
voorbereiding	<i>Wit</i> , start onderzoek	Schweigman&	-	
2018			41	5300
voorbereiding	Roaratorio	Thibaud Delpout	-	
nieuw	Co-creatie	Theater Utrecht	15	
nieuw	<i>De Deense Detective</i> deel 2		14	
educatie	Muziekroute	UCK	2	
nieuw	<i>Wit</i>	Schweigman&	10	
2019			42	5300
nieuw	<i>Roaratorio</i>	Thibaud Delpout	10	
educatie	Muziekroute	UCK	2	
nieuw	<i>Waanzee</i>		15	
reprise	Co-creatie	Theater Utrecht	15	
2020			39	5300
nieuw	Co-creatie	Theater Utrecht	15	
nieuw	<i>Izanagi</i>		10	
educatie	Muziekroute	UCK	2	
nieuw	<i>Tips en wenken</i>		12	

SYMFONIE DER OUDEREN 2017

Makers

Muziekroute, Brede School Overvecht, UCK, Tivoli/Vredenburg, Rosa Ensemble, Fanfare van het Vuur. Regie - Anthony Heidweiller, Daniel Cross, compositie - Wilbert Bulsink

Realisatie

In september wordt de compositie geschreven en in november wordt een start gemaakt met het werken met de kinderen. In het voorjaar van 2017 gaan de ensembles op de scholen aan het werk. In april en mei vinden de tutti repetities plaats, de première in mei.

Speelbeurten en verkoop

Vooralsnog vinden 2 voorstellingen plaats in Utrecht (Stefanuskerk in Utrecht Overvecht en Tivoli/Vredenburg). Het UCK probeert via zijn netwerk van instellingen voor cultuureducatie het project ook in andere steden te laten plaatsvinden – gelijktijdig of op een later moment.

Projectbeschrijving

'Symfonie der Ouderen' is een ode aan wijsheid, respect, aan de lange adem en de wijde blik die ouderen in zich hebben, gevormd door traditie, kennis en veel ervaring.

Daniel Cross: "Mijn dochter Doris is nu 9 jaar. Voluit heet ze Dolores Annan, vrij naar voormalig VN-voorman Kofi Annan. Ik schreef hem in de tijd dat ik hem met deze naamgeving eerde voor zijn niet-aflatende werk om vrede op aarde te bereiken. Ik kreeg een aardige reactie terug. Nu bijna 10 jaar later is de wereld er niet echt vrediger op geworden. En er zijn meer mensen op drift dan ooit tevoren..."

Twee groepen ouderen staan in dit project centraal. Enerzijds de grootouders van de deelnemende kinderen. En anderzijds [The Elders](#), de groep oude wijzen zoals Desmond Tutu, Jim Carter, en natuurlijk de huidige voorzitter Kofi Annan. Voormalig voorzitter en *founding father* is Nelson Mandela.

De kinderen van de Muziekroute zal gevraagd worden verhalen te vertellen over hun grootouders; wat heb je van ze geleerd? De kinderen gaan met deze verhalen liedteksten maken en er muziek bij bedenken. Zo ontstaat een collage aan korte scènes met verhalen uit de hele wereld (Overvecht wordt bevolkt door mensen met wortels in tientallen verschillende landen). De kinderen worden hierin bijgestaan door het team van de Muziekroute en de musici van het Rosa Ensemble en Utrechts community orkest Fanfare van het Vuur. Op deze lappendeken van korte scènes komt een langgerekte compositie te liggen waarin teksten van The Elders worden gebruikt. Deze muziek zal door het Rosa Ensemble gecomponeerd worden.

Het resultaat is een 'Symfonie der Ouderen', gespeeld door een enorm en veelkleurig orkest dat op alle niveaus aanspreekt. De Symfonie is tevens een format dat in andere steden ingezet kan worden. De toplaag van professionals en 'The Elders'-compositie en de structuur van het project blijft steeds gelijk, maar de inbedding, de lappendeken van verhalen van de kinderen en hun muziek wordt steeds opnieuw in gemonteerd. Zo kan het project relatief eenvoudig nog meer kinderen bereiken en nog meer verhalen vertellen.

DE DEENSE DETECTIVE 2017-18

Makers

Florian de Backere, Lizzy Timmers, Peter Jessen, Koen Kaptijn, Daniel Cross, Floris van Bergeijk.

Realisatie

Onder de werktitel De Deense Detective maakt Rosa een heuse feuilleton. De Deense Detective is een 7-delig live hoorspel op het podium waarin de musici zowel de instrumenten bespelen als ook de stemmen verzorgen en het foley werk doen (de bijgeluiden-machine). De VPRO en De Concertzender zijn benaderd als mediapartners.

De voorbereidingen zijn al gestart.

In 2017 worden 7 afleveringen van 30 minuten elk 4 keer uitgevoerd tussen 19.00 en 19.30 uur in TivoliVredenburg (kleine zaal 8). In totaal 28 Shows als 'voorprogramma' op de reguliere TV-programmering, en wekelijks te horen op de radio en op YouTube te volgen. In 2018 wordt de Deense Detective herschreven tot festivaleditie, waarbij de 7 afleveringen achter elkaar gespeeld worden.

Speelbeurten en verkoop

2017: 28 speelbeurten in Utrecht, TivoliVredenburg.

2018: minimaal 14 speelbeurten. We bieden de voorstelling in ieder geval aan November Music, Oerol, Le Guess Who en Theaterfestival Boulevard aan.

Projectbeschrijving

Ons verhaal speelt zich af in de niet zo al te verre toekomst.

Nederland bevindt zich nog steeds in de duistere dagen van een recessie. Amsterdam is van alle steden de koploper in het aantrekken van geldstromen.

De VOC-historie, de coffeeshops, het complete gedachtengoed van Spinoza zelve, de Heineken Brouwerij en Anne Frank, De Rosse Bordelen en Jan Pieterszoon Sweelinck, het zijn inmiddels allemaal attracties geworden van één en hetzelfde omheinde themapark waarbinnen de toeristen hun vrije, liberale gang mogen gaan en Oerhollands worden getolereerd.

Dan wordt het levenloze lichaam van een jonge vrouw aan de oevers van de Amstel gevonden. Al gauw komt de internationale roddelpers erachter dat het om een Noors zangeresje gaat. Dat in hogere kringen getipt bleek te zijn als nieuwe kanshebber bij het aanstaande Eurovisie songfestival. Haar bezoek aan Neerlands hoofdstad houdt vreemd genoeg verband met een internationale platendeal, terwijl ze een maand eerder een contract had gesloten met het grote Noorse Dølbymøssik, uit Bergen... Wanneer ook nog blijkt, dat Nederland kans maakt op een enorme smak Europees geld, als het het aanstaande Songfestival wint, zijn de verdenkingen compleet. Twee eenvoudige dienders hebben er hun handen aan vol. En bovendien loopt er een verdachte Deense man rond, die een detective blijkt te zijn. Gedrieën raken ze verstrikt in een warrig complot van fraude, macht en corruptie.

Lukt het ze om één van Neerlands grootse schandalen te ontmaskeren?

WIT 2018

Makers

Schweigman& en Rosa Mike Rijnierse, Floris van Bergeijk, Stephanie Pan, Esther Mugambi

Realisatie

De samenwerking begint in 2017 met onderzoek naar het Ganzfeld-effect en naar klimatologie binnen de theaterzaal. Het zou kunnen dat in 2018 een ander fenomeen vraagt om een uitwerking naar een voorstelling (bv trillingen en frequenties) maar zoals het er nu naar uitziet zal het fenomeen Ganzfeld in 2018 gaan uitmonden in de voorstelling WIT.

Speelbeurten en verkoop

Wit is een locatievoorstelling, dus kan in principe (bijna) overal uitgevoerd worden. De verkoop wordt in 2017 door Schweigman& en Rosa gezamenlijk ter hand genomen. Hierbij zullen in ieder geval voor beide partijen bekende partners benaderd worden (Theaterfestival Boulevard, Operadagen Rotterdam, Tuin der Lusten, Over het IJ Festival, Oerol), maar ook wordt gezocht naar nieuwe speelplekken.

Beoogd aantal speelbeurten: 15.

Projectbeschrijving

Ganzveld-effect:

Wanneer het oog alleen maar wit ziet, wordt de beleving van het kijken zelf heel intens. Zo ga je de kringels van de eiwitten in je oog vocht zien. In WIT creëert Schweigman& een 'ganzfeld-effect'. De witte, eindeloze prikkel-loze ruimte kan de geest op een heel onschuldige manier laten hallucineren.

Voor we de voorstellingsruimte binnengaan, krijgt iedere bezoeker een witte lange pij aan met kap. We betreden namelijk een totaal witte ruimte. In de ruimte hangt mist. Langzaam verschijnen en verdwijnen witte figuren in het niets van wit op wit. Dan ontwaren we een eerste niet-wit element: een plantenkiem.

Gaandeweg groeien plantjes voor en tussen het publiek, totdat het zich in de hortus waant. De geur van groen en natte aarde. Dan komen de witte figuren weer binnen om alle planten weg te halen, eindigend met een schoonmaker die de allerlaatste kruimeltjes aarde wegzuigt.

We zijn terug in de witte ruimte, waar de mist weer dichttrekt...

ROARATORIO 2019

A DUTCH CIRCUS ON INFINITE JEST

Makers

Diamanda Dramm, Thibaud Delpeut, Stephanie Pan, Floris van Bergeijk, Daniel Cross

Realisatie

Aan de hand van de blauwdruk van John Cage zullen Diamanda en een beeldmaker (nnb) o.a. in Boston straatopnames maken, mensen interviewen en sessies opnemen met plaatselijke musici, en vele geuren omschrijven.

*In navolging van Cage met *Finnegan's Wake* (1939), en Daniel Cross met *Diepe Wildernis* (1956, vaak de Braziliaanse Ulysses genoemd) van Guimaraes Rosa, gebruikt Diamanda haar eigen lievelingsboek *Infinite Jest* (1996), om een productie te maken. Het resultaat is een impressionistische installatie van geluid en beeld, waarin Rosa de literaire abstracties van *Diepe Wildernis* (1999) en *Hoboken* (2001) combineert met het absurde van *Het Landschap de Nederlandse Volksmuziek (deel 2)* (2012). De voorbereidingen beginnen in 2017-2018. De voorstelling gaat in première in 2019.*

Speelbeurten en Verkoop

Speelt in: 'witte doos' locaties zoals musea en expositieruimtes, of in theaters met witte horizons rondom het publiek. Voorbeelden: De Pont (Tilburg) en De Vleeshal (Middelburg). In 2017 brengt Rosa samen met Theater Utrecht de geschikte locaties en theaters in kaart en wordt gestart met de verkoop.

Beoogd aantal speelbeurten in 2019: 10-15.

Projectbeschrijving

In 1979 creëerde John Cage *Roaratorio: An Irish Circus on Finnegan's Wake*.

De partituur die hij daar parallel aan schreef, *Circus On*, is een blauwdruk, een handleiding om een literair werk om te zetten in een voorstelling. Die set instructies, waarvan *Roaratorio* tot nu toe de enige realisatie is gebleven, wordt opgepakt door het Rosa Ensemble.

Diamanda La Berge Dramm maakt een 'surround' voorstelling voor stem, tape, video, geur en 4 (live) muzikanten. Zij maakt hiervoor gebruik van David Foster Wallace's *Infinite Jest*, een 1000 pagina tellende dystopische roman die zich afspeelt rondom de entertainment industrie en hoe die ons leven is gaan beheersen. *Infinite Jest* wordt nogal eens vergeleken met *Finnegan's Wake* van James Joyce maar eigenlijk is Ulysses een betere vergelijking. Waar *Finnegan's Wake* vele klank beschrijvingen bevat, daar lopen Ulysses en *Infinite Jest* over van klank én geur beschrijvingen.

John Cage's werkmethode,,, *Circus on* beslaat amper 3 pagina's en beschijft in 7 stappen de te volgen route om van een boek muziektheater te maken. Stap 1. Kies een boek.

Stap 2 Maak Mesostics van de tekst op basis van de titel en/of de naam van de auteur. Wat is een Mesostic? Mesostic betekent 'door het midden roeien'.

Hieronder een voorbeeld van Cage, lees *James Joyce* van boven naar beneden:

*from his Jumping
the older one is Erik SATie
he never stops sMiling
and thE younger one
iS joyce, thirty-nine*

*he Jumps
with his back tO the audience
for all we know he maY be quietly weeping
or silently laughing or both you just Can't
tEll*

Het is een poging van Cage om door te dringen tot in de haarvaten van het boek, om elke letter aandacht te geven, om de woorden los te zingen van het papier. Geschreven woorden, gelezen woorden worden gezongen woorden.

In de volgende stappen worden lijsten aangelegd van locaties, geluiden, geuren etc.

Daarvan worden opnames gemaakt of gezocht. Het geheel wordt in een collage structuur verwerkt en gemengd met de live musici. De solist/spreker is Diamanda Dramm.

Violist Diamanda Dramm onderzoekt de komende jaren bij Rosa haar muziektheatrale kanten waarbij de combinatie van viool en zang centraal staat.

In Roaratorio werkt Rosa samen met o.a. Theater Utrecht's regisseur Thibaud Delpeut. En middels is ook contact gezocht met Frans van Rossum, voormalig producent van de KRO, die de oorspronkelijke versie van Cage co-produceerde met de WDR in Duitsland.

WAANZEE STORIES WITH NO
BEGINNING
AND NO END FEATURING
EXCLUSIVELY NON-RECURRING CHARACTERS 2019

Makers

Bart de Vrees, Daan Doesborgh, Wilbert Bultink, Floris van Bergeijk, Daniel Cross

Projectbeschrijving

Waanzee is een project waarin Rosa zich transformeert tot wonderlijke en grillige popband met Daan Doesborgh als frontman. Waanzee lijkt in alles op een doorsnee popband. Maar met stand-up poëet en polemist Doesborgh, componist Bart de Vrees en Elektrocraten Wilbert Bultink en Floris van Bergeijk, wordt Waanzee in alle opzichten anders.

In *Stories with no beginning and no end featuring exclusively non-recurring characters* zetten componist Bart de Vrees en schrijver/dichter/librettist Daan Doesborgh de toeschouwer steeds op het verkeerde been.

De Vrees en Doesborgh werkte al eerder samen aan *Worvel nae worvel* (2012, Gaudeamus Muziekweek en Vrede van Utrecht) een liedcyclus in het Middenlands over de stad Utrecht, en de opera *Kastje...Muur...* (2014 De IJ-Salon, Nationale Ballet) die bureaucratie als onderwerp had.

IZANAGI 2020

Makers

Lieke van Hoogenhuyze, Lizzy Timmers, Daniel Cross, Jan Boiten, Stephanie Pan, Peter Jessen, Diamanda Dramm, Daan Doesborgh

Projectbeschrijving

Izanagi is een performance voor 2 zangers, 2 dansers en ensemble.

Scenograaf Jan Boiten ontwikkelt samen met Rosa de voorstelling, geïnspireerd op het Egidiuslied waarin een persoon het verlies van zijn geliefde beweent, en de Japanse mythe Izanagi, een variatie op Orpheus en Eurydice.

Een man wordt gekweld door het verlies van zijn geliefde. Op een dag besluit hij naar de onderwereld te gaan, om haar terug te halen.

De condities van de goden: hij mag haar alleen spreken, maar hij mag haar niet zien. Hij neemt een vliegtuig dat een tijdmachine wordt; gaat door de geluidsbarrière en stort neer op gruwelijke wijze, in de onderwereld.

TIPS EN WENKEN VOOR WIE ZIJN AFDELINGSCHIEF OM OPSLAG WIL VRAGEN 2020

Makers

Wilbert Bultink componeert deze eenakter, vrij naar het gelijknamige Kafkaëske verhaal van George Perec (1936-1982).

Projectbeschrijving

Wilbert Bultink:

“De tekst van Perec volgt nauwkeurig een stroomschema en spiegelt zo het dagelijks leven van de in bureaucratie gevangen hoofdpersoon. Ze gaat in zowel vorm als inhoud over efficiency, logica, bureaucratie, en de voor- én nadelen hiervan.

Doordat herhaling van handelingen een grote rol speelt in de tekst is daar al ritme aanwezig en nodigt ze zo uit tot theater en muziek.

Als componist ben ik zowel in de poëtische als de ritmische mogelijkheden geïnteresseerd. In hoeverre bestaat het leven uit orde en discipline, en tot welke chaos en onzekerheid kunnen ze leiden?”

Waanzee en Tips en wenken voor wie zijn afdelingschef om opslag wil vragen kunnen ook als twee losse stukken na elkaar geprogrammeerd worden onder de titel *Tweenakter*.

ZAKELIJKE VISIE

3. Unieke plaats in het veld

Het Rosa Ensemble is een van de weinige muziektheatergezelschappen in Nederland die vanuit muziek werken, en zelf voorstellingen componeren en produceren.

We zijn ervan overtuigd dat juist het werken vanuit muziek als leidend tekensysteem voorstellingen voortbrengt die op een andere, niet-verstandelijke manier communiceren.

We zijn in staat abstracte thema's aan te halen en zowel muzikaal als theateraal vernieuwend werk voort te brengen. Dit omdat we altijd op zoek zijn naar de wijze waarop muziek en theater in elkaar grijpen, contrasteren en elkaar versterken. Rosa maakt al haar voorstellingen zelf. Bij Rosa gaan componeren en spelen samen. Alle musici zijn ook componist en alle componisten ook musicus.

Vanuit deze unieke signatuur (zie ook het hoofdstuk artistieke visie) zien wij geen echte concurrentie in het veld.

Wij zien wel enige pogingen tot stand komen vanuit nieuwe groepen.

Maar het Rosa Ensemble onderscheidt zich hier in positieve zin van door de eigen stijl en signatuur van de producties, die in twintig jaar is ontwikkeld.

Het Rosa Ensemble heeft ook een vast 'eigen' publiek opgebouwd.

En bovendien investeert het Rosa Ensemble in duurzame samenwerking (o.a. met de musici en artiesten die verbonden zijn aan het Ensemble, maar ook met verschillende samenwerkingspartners waaronder Theater Utrecht) en zoekt steeds naar nieuwe vormen van samenwerking, zoals in het nieuwe cultuurconvenant met Scheigman&.

Last but not least is het Rosa Ensemble een geoliede machine, met een ervaren artistiek en zakelijk leider en een kundig en ervaren bestuur.

Samenwerking en partners

Behalve een structurele samenwerking met de Utrechtse partners in de hedendaagse muziek – Gaudeamus, Insomnio, Rasa en Rumor – heeft het Rosa Ensemble samenwerking met partners over de volle breedte van de Utrechtse muzieksector en daarbuiten.

Vanuit deze helicopterview treedt Rosa vaak op als verbindende of aanjagende partij bij samenwerking en nieuwe initiatieven, van de organisatie van festival The Mall of Sound tot een gezamenlijke nieuwjaarsreceptie of een cultuurdebat.

Theater Utrecht

In 2014 zag de samenwerking met De Utrechtse Spelen het licht met de gezamenlijke productie [Crave](#). Deze samenwerking vindt een voortzetting in 2016 met de tweede co-creatie van Duras' *La Musica deuxième*. Ook in 2017-2020 staan twee voorgenomen samenwerkingen op het programma. De samenwerking gaat verder dan uitsluitend inhoudelijk. Zo kan wederzijds expertise worden ingezet en uitgewisseld (o.a. de inzet van Thibaud Delpeut bij Roaratorio) en kennis/data worden gedeeld, bijvoorbeeld op gebied van marketing.

Maar ook stellen beide partijen hun studio (en zaal) beschikbaar aan elkaar.

Crave (2014) Foto: Bart Koetsier

Schweigman&

Rosa is in gesprek met Schweigman& om de komende periode samen te werken in onderzoek naar nieuwe vormen/klanken. Dit onderzoek zal resulteren in de coproductie *Wit*, die gepland staat voor 2018.

De Bonte Koe

Rosa maakt al sinds jaar en dag deel uit van de Bonte Koe, een vereniging van muzikensembles en muzikanten die een gebouw en gemeenschappelijke ruimtes en faciliteiten delen.

Rosa ziet het als een verrijking om met andere muzikanten/geluidstechnici een ruimte te delen, omdat samenwerking, kennisdeling en kruisbestuiving zo makkelijk tot stand komt.

Utrechts Muziek Overleg

In 2015 ontstond uit een initiatief van het Rosa Ensemble het **Utrechts Muziek Overleg**, een structureel overlegorgaan van de Utrechtse festivals, podia en makers.

4. Cultureel ondernemerschap

“Een echte ondernemer staat, wat zijn ondernemerschap betreft, dicht bij de kunstenaar. Waarom schildert een kunstenaar? Er zijn immers al zoveel duizenden schilders in de wereld. Een kunstenaar doet dat omdat hij moet, hij kan of wil niet anders. Een echte ondernemer ‘moet’ op dezelfde manier. Een echte ondernemer herkent in een kunstenaar die bezetenheid van het moeten, dat voortdurend weer op zoek zijn naar iets nieuws.”

(Paul Fentener van Vlissingen, Ondernemers zijn ezels, Uitgeverij Balans 2008)

Zoals één van Nederlands grootste cultuurmecenasen, Paul Fentener van Vlissingen, al onderkende dat een entrepreneur het beroepsmatige DNA van een kunstenaar deelt, zo kan dit in het geval van Rosa ook andersom worden gezien.

Het Rosa Ensemble is een entrepreneur, een culturele onderneming.

Immers, iedere voorstelling is nieuw en wordt zelf gemaakt. Er kan nog niets van worden getoond. Het lijkt nergens op.

Een goede score op het gebied van culturele innovatie, maar een uitdaging om het gefinancierd te krijgen en vervolgens verkocht, met het liefst uitverkochte zalen.

We bevinden ons continu in het spanningsveld met aan de ene kant artistieke ambities en aan de andere kant de verkoopbaarheid en toegankelijkheid van de nieuwe productie en in algemene zin de publieksvoorkeuren.

Het is (nood)zaak om elke nieuwe productie in zo'n pakkend verhaal te kunnen vangen dat de ontvanger van de boodschap – of dit nu een sponsor, een fonds, een bezoeker in spe of een programmeur is – er warm voor loopt.

Dit vereist een hechte samenwerking tussen de artistieke en de zakelijke crew (zie artistieke visie voor beschrijving van de werkwijze).

De kracht schuilt dus in de pannenkoek; de platte organisatie.

Bedrijfsvoering

Het Rosa Ensemble heeft geen medewerkers in loondienst.

Iedereen, ook de zakelijk en de artistiek leider, is zelfstandig ondernemer en heeft een overeenkomst van opdracht, waarin afgesproken prestaties, bevoegdheden en mandaten zijn vastgelegd.

Het bestuur van de Stichting Rosa Ensemble is onafhankelijk en ontvangt geen vergoeding voor de bestuurlijke werkzaamheden.

Het Rosa Ensemble past de Governance Code Cultuur toe.

De Code Diversiteit dragen wij een warm hart toe. Diversiteit is terug te vinden in ons educatieproject in Utrecht Overvecht, deels in de samenstelling van het team van makers. Bij vacatures (bestuur en medewerkers) speelt diversiteit een rol bij de werving.

Bestuur

Hugo de Groot, voorzitter

Bart van Meijl, penningmeester

Peter Zonderland, secretaris

Binnen het bestuur zijn twee vacatures, die op zo kort mogelijke termijn vervuld zullen worden.

Medewerkers

Totaal 2 fte voor de periode 2017-2020:

Daniel Cross, artistiek leider

Gusta Korteweg, zakelijk leider

Katja van Nus, pr en communicatie

Sebastiaan Pos, (technische) productie

Daarnaast op projectbasis (freelance) inzetbaar:

Thomas Koopmans, techniek

Rufus Ketting, creatieve vormgeving

Collectief van makers: Award Winning All Stars

Door de jaren heen is het ensemble veranderd van een klassiek ensemble dat op incidentele basis met componisten samenwerkt tot een 'Award Winning All Star' collectief van componisten en makers. Een combinatie van jong, aanstormend talent en oude rotten in het vak. De bezetting is ruimer geworden zodat een breder palet aan projecten geïnitieerd kan worden:

Jelte van Andel (contrabassist, cellist)

Florian de Backere (componist, zanger, acteur en radio en muziektheater maker)

Floris van Bergeijk (componist, geluidskunstenaar en muziektheater maker)

Wilbert Bultink (componist, toetsenist)

Daniel Cross (componist, percussionist, artistiek leider Rosa en muziektheater maker)

Daan Doesborgh (schrijver, dichter, publicist en mediëvist)

Diamanda Dramm (transmediaal violist)

Lieke van Hoogenhuyze (dramaturg)

Peter Jessen (contrabassist, Deen, zanger en muziektheater maker)
Koen Kaptijn (trombonist, vocalist, muziektheater maker)
Jeroen Kimman (gitarist, componist)
Esther Mugambi (schrijver, zanger, performer)
Stephanie Pan (zanger, performer, componist)
Mike Rijnierse (performer, lichtkunstenaar)
Lizzy Timmers (theatermaker, zanger, performer)
Bart de Vrees (componist, slagwerker)

Dit collectief werkt in allerlei samenstellingen op projectbasis met elkaar samen.
De rol van de artistiek leider Daniel Cross, die ook nog steeds als componist actief blijft, verschuift richting coördinatie en regie van de artistieke lijn en de producties.

Financiering

Rosa heeft het nooit vanzelfsprekend gevonden dat alles zomaar gesubsidieerd wordt omdat het kunst is. Daarom is ook de afgelopen jaren geen middel onbenut gelaten om te komen tot aanvullende inkomsten naast de subsidie die Rosa ontving van de gemeente Utrecht. Deze inkomsten zijn gezocht en gevonden in:

- uitkoopsommen en recette;
- co-producentschappen, waarbij Rosa een vergoeding ontving voor een inhoudelijke bijdrage aan projecten van derden;
- sponsorbijdragen, waarbij we met name onze bestaande (structurele en incidentele) leveranciers en partners hebben benaderd, omdat hiermee al een relatie bestond. Dit heeft geleid tot twee vormen van geslaagde sponsoring:
 - een financiële donatie of een donatie in natura in ruil voor een tegenprestatie (Corio, Rijwielpaleis Bilthoven)
 - een korting op de kosten voor dienstverlening/offerte, al dan niet aangevuld met een tegenprestatie (Ampco, Lobo Sportswear, Mirliton Theater, Kassing Truckverhuur, De Ballonnenman, De Uitloper, De Regelaar, Hagenauw Eten en Drinken, Rijwielpaleis Bilthoven, BIN Sound&Vision)
- Aanvragen bij fondsen, waaronder het Fonds Podiumkunsten, KfHeinfonds, Fentener van Vlissingen Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds (landelijk en regionaal), en Fonds 21.

Een vergelijkbare mix van middelen willen wij ook gebruiken in 2017-2020, waarbij wij nog meer aandacht gaan steken in de werving van (meerjarige) sponsors.

Rosa is zich bewust van het feit dat het ensemble een soort muziektheater maakt dat eerder een niche dan een massamarkt bedient. Het is niet realistisch ervan uit te gaan dat Rosa-producties ooit volledig uit eigen middelen gefinancierd kunnen worden. Temeer daar elke productie nieuw in de markt gezet moet worden.

Daarom zoeken we naar een goede balans tussen overheidsfinanciering en overige inkomsten.

- Van de Gemeente Utrecht vragen wij een bijdrage van jaarlijks 125.000 euro. Dit ter dekking van onze basisactiviteiten, de ontwikkeling van plannen en samenwerking en fondsenwerving.
- Van het Fonds Podiumkunsten vragen wij – ter dekking van productiekosten -125.000 euro, bestaande uit het basisbedrag van 75.000 euro, vermeerderd met een bijdrage van 1250 euro per voorstelling (40 per jaar).
- In de periode 2017-2020 streven we naar de verwerving van een jaarlijks bedrag aan eigen inkomsten van circa 100.0000 euro, met name verdiend uit coproductiebijdragen en publieksinkomsten, aangevuld met (incidentele) bijdragen uit

een aantal private fondsen, sponsoring en incidentele (thematische) bijdragen vanuit de gemeente.

Risicobeheer

Risicobeheer staat (zeker na de reorganisatie van 2013) hoog in het vaandel; het bestuur stelt jaarlijks na de zomer het activiteitenplan en begroting voor het volgende kalenderjaar vast en wordt door artistiek en zakelijk leider van de plannen en vorderingen tussentijds op de hoogte gehouden en geeft een go-or-no-go voor de uiteindelijke realisatie van de voorgenomen projecten, waarbij een kosten-en-baten analyse een grote rol speelt. In het geval van tegenvallende inkomsten wordt gekeken of de begroting aan de kostenkant kan worden bijgesteld, en of er mogelijk alternatieve inkomsten te verkrijgen zijn om de tegenvaller op te vangen.

Het Rosa Ensemble beschikt in het uiterste geval over voldoende reserve om tegenvallende resultaten te kunnen opvangen, wanneer deze niet meer kunnen worden bijgestuurd in het lopende boekjaar. Het nadrukkelijk streven is om middels een strakke budgetbewaking – algemeen en per project – de activiteiten te realiseren binnen de lopende en door het bestuur goedgekeurde begroting. Hiertoe vindt regelmatige afstemming plaats tussen de zakelijk leider en de penningmeester.

Een groot risico zien wij in het spelen tegen recette (en proberen dit zoveel mogelijk te vermijden). De zalen zijn in dit geval niet meer gemotiveerd om veel energie te steken in pr, waardoor de zaalbezetting en dus de honorering (soms fors) tegenvalt. De inkomsten uit uitkoopsommen zijn in onze begroting laag tot gemiddeld ingeschat. Ervaring leert dat zalen en festivals kampen met dalende budgetten en stijgende verwachtingen, waardoor een uitkoopsom niet meer is wat hij is geweest.

Publieksbereik: muzikale fijnproevers en veelvraten

De muziek van Rosa is geen product dat direct 'het grote publiek' aanspreekt. Het Rosa Ensemble is door zijn wendbare klankkleur (van pop tot hedendaags) bij uitstek geschikt voor muzikale alleseters. Nieuwsgierige oren die zich graag laten verrassen en niet eenkennig zijn. Dit publiek is te vinden op avontuurlijke muziek- en theaterfestivals en bij zalen die een brede programmering bieden, waarbij meer dan alleen muziek wordt aangeboden.

De afgelopen twee jaar focuste het Rosa Ensemble voor de verkoop en (nieuw) publieksbereik dan ook op festivals.

Producties van Rosa waren recent te horen en te zien op o.a. Festival Exit Parijs, De Parade, Gaudeamus Muziekweek, Le Guess Who?, Spring, Rotterdamse Operadagen, The Mall of Sound, Incubate, November Music, Festival Hongerige Wolf, Stadsfeesten Zwolle, Nieuwjaarsduik Utrecht en Uitmarkt Utrecht en Amsterdam.

In de komende vier jaar blijven wij in contact met deze en andere festivals voor een deel van de Rosa-producties (prêt-à-porter) en daarnaast richten we ons met andere producties (haute couture) ook op de zalen voor avontuurlijke en hedendaagse muziek en muziektheater. Enkele beoogde speelplekken staan eerder in dit plan genoemd bij de producties.

Marketing

In de komende vier jaar gaat het Rosa Ensemble veel investeren in marketing. Sinds 2013 is hier amper of nauwelijks geld voor geweest door de reorganisatie, waarbij het accent lag op het kunnen realiseren van zo veel mogelijk speelbeurten. Tijd voor een inhaalslag.

- In de afgelopen negentien jaar heeft Rosa een trouw publiek opgebouwd en blijft daarmee in contact via de sociale media. Met name Facebook is een goed instrument hiervoor, gevolgd door Twitter en de digitale nieuwsbrief.

- De komende jaren willen we meer van de makers en hun beweegredenen laten zien en zo de toeschouwers inspirerende achtergrondverhalen over de voorstellingen te bieden. In het marketingplan van *Akasha* (première Operadagen Rotterdam 25 en 26 mei 2016) is al een hoofdstuk over dergelijke storytelling opgenomen. In januari 2016 starten we de reeks *Crosstalk*. In deze (video)blogs houdt maker Daniel Cross een dagboek bij over zijn beweegredenen en inspiratiebronnen en over het maakproces van *Akasha*. Ook zullen andere Rosa-medewerkers input leveren voor het blog.
- Rosa heeft er een gewoonte van gemaakt om van nieuwe producties teasers te maken. Daarnaast wordt er, zo gauw het maakproces dit toe laat, een try-out – vaak concertant – gegeven. Ook filmpjes van repetities, het componeerproces, en interviews met makers en uitvoerenden worden online ingezet om een *buzz* te creëren rondom een nieuwe productie. Publiek en afnemers kunnen op deze manier een nieuwe Rosaproductie zien groeien.

Promotiemiddelen

- De spil in het communicatiebeleid van Rosa zijn de **sociale media**, die wij verbinden aan onze site. Deze bieden een perfecte mogelijkheid om met het publiek in gesprek te blijven en content aan te bieden. Posts, tweets, streams en feeds bieden een ‘open source’ community waarin publiek kan reageren en naar eigen believen Rosa materiaal kan bekijken en beluisteren. Rosa is momenteel te vinden op Spotify, iTunes, Facebook, Twitter, Youtube, Vimeo en Wikipedia. Daarom legt Rosa veel nadruk op online-redactie, met storytelling als belangrijk instrument.
- Ook met betrekking tot de aankondiging van de voorstelling doen we zoveel mogelijk digitaal. We focussen onze reclame-uitingen op plekken op internet waarvan wij denken dat potentieel publiek er te vinden is, zoals muzieksites voor avontuurlijke muziek en dito theater (denk aan Gonzo Circus, Cultureel Persbureau, 8Weekly.nl, Subbacultcha), trendy cultuursites en blogs van interessante trendvolgers. Daar werken we met banners, maar meer nog proberen we in de content terecht te komen. Om dit te bereiken investeren we veel tijd in het opbouwen van een netwerk op het gebied van ‘ambassadeurs’, pers, journalisten, schrijvers en bloggers.
- Daarnaast kiezen we bewust voor het spelen op festivals. Op die manier zoeken we breed geïnteresseerd (jonger) publiek op. We werken hierin zo intensief mogelijk samen met de festivalorganisaties, om de zalen zo goed mogelijk gevuld te krijgen.
- Bovendien bundelen we op het gebied van publieksbereik de krachten met onze diverse samenwerkingspartners.
- Hoewel de speerpunt van de promotie van Rosa ligt in het digitale domein, verliezen we ook de **offline media** niet uit het oog. Ook de dagbladen, regionale en lokale bladen en de (landelijke) omroepen en zenders worden actief benaderd met concert-aankondigingen en speciale acties. Als resultaat hiervan was Rosa in 2014 te zien en te horen in Vrije Geluiden, Kunststof Radio en werd het gezelschap gerecenseerd in o.a. NRC en De Volkskrant, Trouw en De Theaterkrant.
- Voor de publiciteitscampagnes van enkele van onze ‘haute couture’ voorstellingen, laten wij ons begeleiden door communicatiebureau De Kippen en pr-bureau De Wolven.
- Om verder te werken aan de optimalisering van onze online-marketing gaan we ons op dit gebied laten scholen (2016) en ondersteunen door een online marketing-strategie.

5. Spreiding - speelplekken, speelbeurten, bezoekersaantallen

- Zowel het Rosa Ensemble als samenwerkingspartners Theater Utrecht en Schweigman& zijn gevestigd in de stad Utrecht. Hierdoor ligt een zwaartepunt bij het aantal voorstellingen in Utrecht. Maar het Rosa Ensemble zet zich er met zijn samenwerkingspartners actief voor in om in alle regio's van Nederland acte de présence te geven. Mede om te voorkomen dat het publiek beperkt blijft tot cultuurliefhebbers van de G4.
- Rosa richt zich op zalen/accommodaties met een capaciteit van maximaal 400 stoelen.
- Voor de verkoop ligt de focus bij Nederlandse festivals en zalen voor avontuurlijke muziek en muziektheater. De verkoop verzorgt Rosa zelf, en maakt daarbij ook dankbaar gebruik van de hulp die daarbij geboden wordt door partners als Theater Utrecht, Schweigman& en Gaudeamus.
- Afhankelijk van de productie wordt ook gebruik gemaakt van alternatieve speelplekken, buiten het reguliere circuit van podia en festivals.
- Gemiddeld aantal speelbeurten per jaar bedraagt 40 (inclusief educatievoorstellingen).
- We streven naar een gemiddeld aantal bezoekers van 5300 per jaar.
- In de komende jaren staan optredens op buitenlandse festivals op de agenda met hernemingen van de producties die daarvoor geschikt zijn, zoals *Roaratorio* en *Izanagi*. De buitenlandse optredens maken geen deel uit van deze begroting en de geraamde aantallen voorstellingen. De kosten voor deze voorstellingen zullen worden afgedekt door de uitkoopsommen van de buitenlandse podia en aan te vragen reissubsidie. In 2013 en 2014 lag de focus van Rosa op respectievelijk interne reorganisatie en speelbeurten in Nederland. Sinds 2015 is de blik ook weer naar het buitenland gericht, hetgeen resulteert in optredens in Parijs (april 2016) en Wenen (september 2016). Via pitches en showcases (o.a. in het kader van de Operadagen Rotterdam houden en leggen we contact met de buitenlandse programmeurs van hedendaags muziektheater.

6. Talentontwikkeling en educatie

- Rosa verzorgt jaarlijks in samenwerking met o.a. [UCK](#) een tweetal educatievoorstellingen, vooraf gegaan door oefenworkshops met kinderen van basisscholen in Utrecht (Overvecht).
- Talentontwikkeling maakt expliciet deel uit van onze reguliere activiteiten. Daarnaast proberen we iets extra's te doen voor aanstormend talent. Festival The Mall of Sound biedt een podium aan jong (Utrechts) muzikalent, maar biedt ook stages aan bijna afgestudeerde studenten van de HKU, die als vrijwilligers in verschillende functies het festival ondersteunen.
Last but not least biedt Rosa ook ondersteuning aan jonge ondernemers bij het opzetten van hun beroepspraktijk. (zie volgende paragraaf: De Toonbank, revival).

NB! Het Rosa Ensemble opteert niet voor een additionele bijdrage voor talentontwikkeling, maar ziet zijn initiatieven op dit gebied als een logisch onderdeel van de reguliere werkzaamheden en activiteiten.

De Toonbank, revival

Het aantal zzp'ers in de cultuursector is groot en neemt nog steeds toe. Om deze groep te ondersteunen bij hun beroepspraktijk wil Rosa het initiatief nemen om samen met partners uit het Utrechts Muziek Overleg informatiebijeenkomsten te organiseren. Voor dit doel wordt een voormalig Utrechts initiatief nieuw leven ingeblazen: De Toonbank. Hierbij wordt beschikbare kennis en ervaring uit de sector gebundeld en gedeeld.

Maar ook worden nieuwe Utrechtse Broodfondsen geïnitieerd, en sprekers uitgenodigd om te zorgen voor deskundigheidsbevordering.

Het te verwachten rendement zal naar verwachting verder gaan dan deskundigheidsbevordering, maar biedt ook kansen voor nieuwe vormen van artistieke samenwerking door de informatie- en netwerkbijeenkomsten.

7. Toelichting op de begroting en kengetallen

- De verdiensten van de musici zijn in vergelijking tot de afgelopen jaren iets verhoogd naar een vergoeding van 100 euro (was 80 euro) per repetitiedag en 250 euro (was 200 euro) per concert.
- In de begroting wordt rekening gehouden met een gemiddeld aantal repetities van 30 per jaar.
- Bij de bezetting is een gemiddelde van 7 uitvoerenden aangehouden.
- Voor pr is in totaal 30.000 euro begroot, deels bij algemene kosten, deels bij projectkosten.
- Van de aangevraagde subsidies zijn nog geen toekenningen bekend.
- Naast de reguliere voorstellingen (inclusief educatie) vinden ook nog andere activiteiten plaats. Dit betreft schoolbezoeken in voorbereiding op de educatievoorstellingen en (onder voorbehoud) de organisatie van Festival The Mall of Sound voor jong (Utrechts) muzikalent. The Mall of Sound wordt gefinancierd met o.a. incidentele bijdragen van de Gemeente Utrecht, kleine fondsbijdragen en sponsorbijdragen.
- De inzet van de vaste medewerkers (artistieke en zakelijke leiding, pr en productie) is vermeld bij kerngegevens fte. De makers zijn op projectbasis werkzaam voor het Rosa Ensemble. Hun inzet is niet inbegrepen bij de 2 fte.
- De educatievoorstellingen maken in de begroting deel uit van de reguliere activiteitenkosten en zijn niet apart begroot.

Peloton (2015) Foto: Kris van Veen

WILBERT STEPHANIE
BULSINK
DIAMANDA
DRAMMUGAMBI
ESTHER MUGAMBI
FLORIAN DE BACKER DANIEL
BART LIZZY TIMMERS CROSS
DE VREES TIMMERS JESSEN
MIKE RIJNIERSE
FLORIS VAN BERGEIJK PETER JESSEN